

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰ • نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۱۹۸۰۵-۴۴۰ تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۶۵۰۷ – ۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: مصمیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۱۱ شوال ۱۴۴۴ • ۲ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۴۳ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۱۱
اذان صبح فردا ۳:۳۷ • طلوع آفتاب ۵:۱۱

شرق

دیالوگ روز

در حال وهوای عشق - وونگ کاروای - ۲۰۰۰

چومو وان (تونی چینگ لیو وای): اون قدیما، اگه مردم رازی داشتن و دوست نداشتن به کسی بگن، میدونی چیکار می‌کردن؟ از کوه بالا می‌رفتن و به درخت پیدا می‌کردن،

به سوراخ توی اون درخت می‌کندن و راز رو توی اون سوراخ زمزمه می‌کردن.

بعد سوراخو یا گل می‌پوشوند. و راز رو برای همیشه هونوما می‌گذاشن.

صنف

نیلوفر حامدی و الهه محمدی به اوین منتقل شدند

صبح روز گذشته پنج زندانی سیاسی زن زندان قرچک به بند زنان زندان اوین منتقل شدند. نیلوفر حامدی و الهه محمدی، دو روزنامه‌نگار زندانی که اینک ۲۲۰ روز از بازداشتشان می‌گذرد نیز در بین آنها بودند. همسر نیلوفر حامدی، روزنامه‌نگار زندانی، از انتقال پنج زندانی سیاسی زندان قرچک به بند زنان زندان اوین خبر داد. محمدحسین آجرلو در توئیتر نوشت: «هر پنج زندانی سیاسی زندان قرچک از جمله همسرم نیلوفر حامدی، الهه محمدی و سه‌با مرتضایی ظهر امروز به بند زنان زندان اوین منتقل شدند». در حال حاضر با انتقال نیلوفر حامدی و الهه محمدی به زندان اوین تعداد روزنامه‌نگاران حاضر در زندان اوین به پنج نفر می‌رسد. پیش از این ویدا ربانی نیز در بند زنان زندان اوین در حال گذراندن ۱۱ سال حبس خود بود. کامیار فکور هم که هنگام دیدار با خانواده معلم بازداشتی «محمد حبیبی» بازداشت شده است در اوین به سر می‌برد. همچنین اعلام شده است «کیوان مصمیمی» نیز پس از بازداشت روانه زندان اوین شده، هرچند هنوز با خانواده خود تماس نگرفته است.

هنرخوانی

درخواست شفاف‌سازی در سیاست‌های تاتار کشور

ایلنا: کانون نمایش نامه‌نویسان و مترجمان تاتار ایران در بخشی از نامه خود خواستار شفاف‌سازی در شیوه مدیریت تاتار کشور شده و با طرح برخی سوآل‌ها، بر لزوم پاسخ‌گویی دو سال مدیریت تاتار کشور تأکید کرده است.

بخشی از خواسته‌های این کانون به شرح زیر است:

۱- آقایان و خانم‌های مسئول در اداره کل مرکز هنرهای نمایشی،

بودجه تاتار در سال ۱۴۰۱ چقدر بوده و بودجه سال ۱۴۰۲ چقدر

است؟

۲- چه میزان از بودجه سال ۱۴۰۱ را صرف جشنواره فجر و دیگر

جشنواره‌ها کرده‌اید؟

۳- چه میزان از بودجه سال ۱۴۰۱ را به بازسازی سالن‌های تئاتر و تجهیزکردن آنها در استان‌ها و شهرهای ایران اختصاص داده‌اید؟

۴- هزینه حمایت‌های شما برای تولید نمایش در همه شهرها و استان‌های ایران چقدر بوده است؟

۵- آیا حمایت ۲۰ میلیون تومان برای اجرای یک نمایش در تالار سنکلیج در سالی که گذشت و ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان برای تالار هنر حقیقت دارد؟ اگر پاسخ آری است، بر مبنای کدام کارشناسی و براساس کدام درک اقتصادی از حال و روز جامعه ایران، این ارقام در نظر گرفته شده است؟

کانون نمایش‌نامه‌نویسان و مترجمان تئاتر ایران همچنین با اشاره به برخی چهره‌های تئاتری، خواستار پاسخ‌گویی مسئولان تئاتر برای به چرایی عدم فعالیت فعلی آنها شده است: چهره‌های درخشان تولید نمایش همچون استادان علی رفیعی، اکبر زنجان‌پور، جمشید ملک‌پور، بهزاد فراهانی، حسین عاطفی، داریوش مؤذیبیان، قطب‌الدین صادقی، حمید مظفری، منیژه محامدی، سهراب سلیمی، بهرام عظیم‌پور، رضا بابک، فرهاد آتیش، حمید علیزاده، محمد رحمانیان، نادر برهانی‌مزد، میکائیل شهرستانی، سعید امیرا، نادری، محمد چرمشیر، محمدرضا خاکی، محمد امیر پاراحمدی، افروز فروزند، محمد رضایی‌راد، محمد یعقوبی، کوروش نرمانی، محمودرضا رحیمی، نغمه ثمنی، همایون غنی‌زاده و… و ده‌ها نام درخشان دیگر در تهران و صدها نام بزرگ در استان‌ها و شهرهای ایران کجا هستند؟ چرا آثار این بزرگان روی صحنه نیست؟

این کانون در پایان خواستار مشخص‌شدن برنامه مدون مدیران تئاتر برای آینده تاتار شده و باز هم بر پاسخ‌گویی، صداقت، دوری از اجحاف و تبعیض، حذف جشنواره‌های کم‌مخاطب و حمایت همه‌جانبه دولت از تاتار شده است.

فساد جامعه را نابود می‌کند. کارکردی‌شدن فساد است که باعث تبدیل آن به اژدهای هفت‌سر می‌شود؛ یعنی اینکه کارها پیش نمی‌رود، مگر اینکه عمل مفسده‌انگیزی، تسهیلگر شود؛ از رشوه‌دادن تا فاکتورسازی و رقیق‌بازی و ناشایسته‌کماری، دیگری، حامی‌پروری و ویژه‌پروری است که فوکویاما، در کتاب نظم و زوال سیاسی از آن یاد می‌کند؛ حامی‌پروری، ناظر بر توزیع رانت برای کسب حمایت سیاسی است و ویژه‌پروری، به معنای رانت‌رسانی به هم‌مسلمان و رفق.

در تمام جوامعی که سلامت اداری بالایی دارند و فساد در آن کنترل شده است، دو مشخصه اصلی دیده می‌شود: دادگستری مستقل، قوی و پاک و رسانه‌های آزاد، جسور و قدرتمند. من معتقدم، در سطوح بالای حاکمیت کشورمان، اراده جدی برای مبارزه با فساد وجود دارد، اما بلای فساد چنان در بخش‌هایی از ارکان سیستم رخنه کرده که هر اقدامی برای اصلاح به لطایف‌الحیل خنثی می‌شود. رتبه فساد اداری در کشورمان بالاست. آخرین گزارش سازمان شفافیت بین‌الملل می‌گوید، ایران از لحاظ فساد، در میان ۱۸۰ کشور جهان، رتبه ۱۴۷ را دارد. دانمارک، فنلاند و نیوزیلند، در رتبه‌های اول تا سوم جهان، پاک‌ترین کشورها به لحاظ نرخ فساد هستند.

گزارش خوانی

بزرگداشت آتیلا پسیانی

وقتی یک جای کار می‌لنگد

شامگاه ۱۰ اردیبهشت هنرمندان در کنار هم جمع شده بودند تا مراسم بزرگداشت «آتیلا پسیانی» را هم‌زمان با تولدش در خانه هنرمندان ایران برگزار کنند. این مراسم با سخنرانی پرویز پرستویی، رضا کیانیان، محمد چرم‌شیر، محمد صالح‌عل، نوید محمدزاده، بهرام رادان، محمد رحمانیان، صدراالدین زاهد، علیرضا مجلل، فاطمه نقوی و… همراه شد.

مسئولان باید دست تئاتری‌ها را ببوسند

به گزارش تابناک و ایسنا، پرویز پرستویی از سخنرانان این مراسم بود که با اشاره به همکاری‌هایش با آتیلا پسیانی و با اشاره به حضور هنرمندان شناخته‌شده تاتار در این مراسم افزود: «مسئولان بنام کشور باید دست یک‌یک تئاتری‌ها را ببوسند که خاک صحنه خورده‌اند و کنار مردم بوده‌اند و خانواده تاتار، جدایی‌ناپذیر است.»

پرستویی با ابراز تأسف از طرح برخی انتقادات از هنرمندان در چند ماه گذشته افزود: «در این مدت بسیار ضربه خوردیم و مدام با این نقد مواجه شدیم که شما هنرمندان هرچه دارید از مردم است، ولی کنارشان نیستید؛ درحالی‌که من نوعی بیش از ۵۰ سال است برای مردم کار کرده‌ام و نفسمان به هم گره خورده. الان هم اگر کار نمی‌کنیم، چون حال مردم خوب نیست. تئاتر شغل ما نیست، زمانی می‌توانیم کار کنیم که حال خودمان و مردم خوب باشد. باین‌حال وظیفه ما کارکردن است. به وجود آتیلا افتخار می‌کنم که همیشه در کنار کار‌های تصویری، تاتار کار کرده و به تاتار، مؤمن‌ترین است که

دستچین می‌کنند و آنچه خود می‌پسندند، شرح و بسط می‌دهند.

هم‌زیستی سلیباق گفتند و آنچه اکنون درمورد مبارزه جدی با فساد خواستند، لاید با میل و ذائقه این دوستان تفسیرگر، چندان سازگار نبوده و فعلا مسئله اول و مهم آنها پوشش دختران و زنان است.

بعد از تأکید اخیر رهبر انقلاب، بر جدیت در مبارزه با اژدهای هفت‌سر فساد، انتظار داشتم صاحب‌قلمانی که خود را در جایگاه شارح و مفسر بیانات قلمداد می‌کنند، به شرح و تفصیل موانع مبارزه با فساد بپردازند، اما انگار آنها موضوعات را هم‌زیستی می‌کنند و آنچه هبری چندی پیش در ارتباط با لزوم هم‌زیستی سلیباق گفتند و آنچه اکنون درمورد مبارزه جدی با فساد خواستند، لاید با میل و ذائقه این دوستان تفسیرگر، چندان سازگار نبوده و فعلا مسئله اول و مهم آنها پوشش دختران و زنان است.

سازمان شفافیت بین‌الملل، تقویت ساختارهای انتخاباتی، اعمال بیشتر تفکیک قوا، قدرتمندساختن روزنامه‌نگاران تحقیقی و همچنین اتخاذ تدابیر برای محافظت از فعالان رسانه‌ای را از راهکارهای بهبود وضعیت مبارزه با اژدهای هفت‌سر فساد برشمرده است. زمانی بود که ما این سازمان شفافیت و نظایر آن را عامل امپریالیسم می‌خواندیم و همکاری درستی نداشتیم، اما چند سالی است که برخی نهادهای نظارتی و قضائی، خوب همکاری می‌کنند و می‌کوشند شاخص‌های ضد فساد را تقویت کنند و جایگاه کشورمان را در رتبه‌بندی سالانه بهبود ببخشند. تاکنون بهترین رتبه ایران ۷۸ بوده که در دولت خاتمی کسب شد. روند صعودی فساد که اتفاقا بستگی تام با تحریم‌های ظالمانه دارد و تحریم‌ها، باعث گسترش فساد می‌شود، اعتبار بین‌المللی نظام را مخدوش کرده و برای ما که مُنادی دینداری و معنویت هستیم، کسب رتبه‌های خجالت‌آور، ناراحت‌کننده است.

با صراحت باید گفت حرف اصلی و جدی اژدهای فساد، روزنامه‌نگاران پاک و مستقل هستند که شوریختانه مظلوم و مهجور واقع شده‌اند و البته دامن‌زنندگان به فساد، کاسپیان تحریم و برخی مدیران و کارگزاران غوطه‌ور تا گلو در ثروت و

قدرت هستند که سایه رسانه‌های آزاد و مستقل را با تیر می‌زنند و پشتیبیان قلم‌های چاپلوس و فرصت‌طلب در رسانه‌نماهای مجیزگو و بی‌خاصیت‌اند.

تقویت روزنامه‌نگاری تحقیقی، تأثیر بسیار بزرگی بر کنترل فساد دارد. رسانه‌ها با تکیه بر مهارت‌های روزنامه‌نگاری تحقیقی یا روزنامه‌نگاری دیده‌بان، می‌توانند در کشف حقیقت و گزارش موارد پنهان، نقش سازنده‌ای ایفا کنند. تاکنون روال عمومی چنین نبوده و اصولا مدیران رسانه‌های بزرگ، از ورود به حیطه تحقیق هراس دارند. رسانه‌های کوچک هم توان لازم را برای این کار ندارند و رغبت چندانی نشان نمی‌دهند.

روزنامه‌نگاری تحقیقی، مهارت و ابزاری است که این قدرت را به روزنامه‌نگاران می‌دهد تا با انجام تحقیقات، به اطلاعات دقیق و آمار‌های واقعی دست یابند و آنها را قادر می‌سازد تا با کشفیات خود، با فساد مبارزه کنند. دنیای سیاست پُر از افراد چند چهره است. نقش روزنامه‌نگاران تحقیقی، نظارت و تحقیق در این زمینه و اشاره‌کردن به این عوامل با دقت است؛ چه عاملانی که برای بی‌اعتبارکردن سیاست‌مداران پاک می‌کوشند و چه عاملانی که برای منافع شخصی خود به کشور و مردم خیانت می‌کنند. روزنامه‌نگاری تحقیقی، نوعی ژورنالیسم افشاگرانه و ناظر بر عملکردها، سوءاستفاده‌ها، فسادها، سوءمدیریت‌ها و انحراف‌هاست. این سبک روزنامه‌نگاری در همه‌جای دنیا شرایط خاص خود را دارد، چراکه نوعی نگه‌داشتن آینه جلوی صاحبان قدرت است و طبیعی است که خوشایند آنها نیز نباشد.

روزنامه‌نگاران متعهد و فسادستیز، با زیرنظرگرفتن فعالیت‌های یک فرد یا یک نهاد که احتمال می‌دهند به فساد آلوده شده‌اند، می‌کوشند ابعاد پنهان فعالیت‌های آنها را کشف و جامعه را نسبت به فساد آن آگاه سازند و با کشف جریان‌های ناصواب و ناروای درون ساختارهای رسمی قدرت و افشای آن، به اصلاح و پایایش امور جامعه، شئیده‌شدن صدای مردم و

• با شروع فصل بهار، برداشت گل محمدی از باغات استان قم که در حدود ۳۷۵ هکتار از زمین‌های کشاورزی استان را زیر کشت خود دارد به مدت یک ماه ادامه می‌یابد. عکس: محمدعلی جلالی، آنا

حق مردم برای نظارت بر عملکرد قدرتمندان، کمک کنند. البته روزنامه‌نگاران ممکن است نتایج حاصله را منتشر نکنند، بلکه گاهی از آن برای اعلام هشدار به فرد یا سازمان فاسد و با هدف اصلاح رفتارها استفاده می‌کنند و گاهی نیز نتایج حاصله را تحویل نهادهای بازرسی و قضائی می‌دهند. ولی هدف اصلی محافظت از جامعه در برابر افراد یا سازمان‌هایی است که منافع و اعتماد عمومی را به خطر می‌اندازند.

روزنامه‌نگار تحقیقی، فردی جسور، ریسک‌پذیر، منظم، صبور، دقیق، منصف، باوجدان، اخلاق‌مدار، با پشتکار، قانون‌گرا و متعادل و فاقد جهت‌گیری خاص سیاسی است. او منافع عمومی را بر منافع فردی و رسمی ترجیح می‌دهد و گاه به‌خاطر این ترجیح، ممکن است ناگزیر از پذیرش پیامدهای ناگوار شود. داشتن خلوص و صداقت شخصی، همراه با قضاوت متعادل و منطقی، به‌گونه‌ای که مخاطبان همواره بتوانند به رسانه او اعتماد کنند، ضرورت دارد.

برای تحقق امر مبارزه با فساد، پیشنهاد می‌کنم فضا برای فعالیت رسانه‌های مستقل و روزنامه‌نگاران دغدغه‌مند فراهم شود که بتوانند روزنامه‌نگاری تحقیقی را سامان دهند. این کار بدون حمایت جدی مقامات، سخت و ناممکن است. رسانه‌های مستقل، با همکاری هم یک گروه قوی روزنامه‌نگاری تحقیقی فسادستیز مشترک تشکیل دهند که نتایج تحقیقات‌شان در بلوکی از رسانه‌ها منتشر شود؛ هم هزینه‌های آن سرشکن شود و هم برخورد با آن پُر هزینه باشد. بخش خبری سازمان صداوسیما، همکاری با روزنامه‌نگاران تحقیقی را شروع کند و به خبرنگاران رسانه ملی، جرئت و جسارت لازم برای روزنامه‌نگاری تحقیقی بدهد.

مسئولان نظام که حقیقتا به کنترل فساد علاقه‌مندند، با حمایت جدی، بستر لازم را فراهم آورند تا روزنامه‌نگاران، جل حمایت قضائی و اجرائی، به مصاف اژدهای فساد بروند؛ قبل از آنکه فرصت از دست برود و این اژدهای هفت‌سر، همه‌چیز را در کام خود فروبرد.

و گفت: «وقتی قرار است از بزرگی صحبت کنیم، گاه می‌گوییم شناختن زوایای پنهان او ساده نیست، ولی آتیلا جزء معدود کسانی است

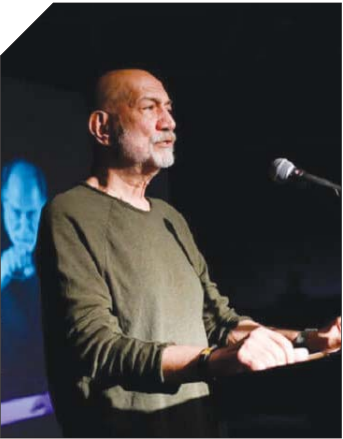
که ظاهر و باطنش یکی است. در بیست و اندی سال گذشته افتخار شاگردی، همکاری و رفاقت عزیز، برادر بزرگ‌تر، معلم، کسی که در مسیر کار و تمرین‌هایمان می‌گفتی از اشتباهات آدم‌ها تاتار می‌سازی، سعی کردم اشتباه‌های زیادی کنم. در چهار نمایش افتخار همکاری با تو را داشتم. و به این دلیل می‌گوییم بچه تاتارم.»

فاطمه نقوی: ما با هم بزرگ شدیم

نقوی در سخنانی با یادآوری آشنایی خود با پسیانی افزود: «۴۵ سال با هم زندگی کردیم. ۴۶ سال همدیگر را می‌شناختم. همچنان که مادر آتیلا می‌گفت ما با هم بزرگ شدیم و زندگی را تجربه کردیم. آتیلا عاشق جوانان است و همیشه دوست داشته جایی برای برگزاری کارگاه و انتقال تجربه‌هایش به جوانان داشته باشد. او عاشق کار و زندگی است و کودک درونش خیلی زنده و فعال است.»

آتیلا پسیانی: انگار یک جای کار می‌لنگد

در بخش پایانی برنامه، آتیلا پسیانی در میان تشویق حاضران روی صحنه رفت و در سخنانی گفت: «با وجود تمام سخنان دوستان که خیلی صادقانه و دوستانه درباره من گفتند، مرا عمیقا به فکر فروبرد که انگار یک جای کار می‌لنگد! اتفاق‌هایی که در این پنج دهه افتاد، خیلی عجیب و مختلف بود که می‌توانست

با پسیانی از دهه ۷۰، گفت: «می‌خواهم شرح حالی از ناعدالتی‌ها درباره آتیلا پسیانی ارائه کنم. هر وقت ظاهرا همه‌چیز برای ما خیلی خوب بود، با تعجب می‌گفتم یک جای کار می‌لنگد و این در بین ما به یک شوخی تبدیل شده بود. حالا کانون کارگردانان برای آتیلا

نکوداشت گرفته. اگر این موضوع به معنای پذیرش نگاه آتیلاست، ۴۰ سال زمان برای این پذیرش بسیار طولانی است.»

او با اشاره به علاقه پسیانی به جوانان ادامه داد: «آتیلا عاشق جوانان است. او فقط حلقه مفقوده تاتار ما نبود، بلکه چیزی به آن افزود. آتیلا برای جوانان زیادی پدری کرد. هرچند آنان پدرکشی کردند، ولی آنان را پروراند. آتیلا فقط تأثیرگذار نبود؛ او به تاتار ایران، ایران را افزود که یکدیگر را ببیزیم و قنارغ از هر نوع نگاهی، در کنار یکدیگر زندگی کنیم. ما شعاراش داده‌ایم، اما یک جای کار می‌لنگد.»

تجربه‌های بهرام رادان و نوید محمدزاده

بهرام رادان، دیگر سخنران برنامه بود که به‌عنوان نماینده‌ای از جوانان روی صحنه رفت